

Бібліотека „ГРОМАДИ СТАРШИН 6-ої Стріл. Дівізії”.

Випуск 2-й.

СТАТУТ

„Громади Старшин 6-ої Стрілецької Дівізії”.

* * * * *

Затверджений „Загальними Зборами” старшин
Ініціативної групи Громади 14 лютого 1921 р.

Видання „ГРОМАДИ СТАРШИН 6-ої Стріл. Дівізії”.

Бібліотека „ГРОМАДИ СТАРШИН 6-ої Стріл. Дівізії“.

Випуск 2-й.

С Т А Т У Т

,ГРОМАДИ СТАРШИН
6-ої Стілецької Дівізії“.

* * * * *

Затверджений „Загальними Зборами“ старшин
ініціативної групи Громади 14 лютого 1921 р.

Видання „ГРОМАДИ СТАРШИН 6-ої Стріл. Дівізії“.

1921

м. Олександрово на Поліщі.

Дружкария 8-ої Стріл. дивізії.

Слово Презідії ГРОМАДИ СТАРШИН 6-ої Стрілецької Дівізії.

Стоймо перед фактом існування в українській армії Громад старшин.—Громада старшин у війську не уявляє собою чогось нового. Такі Громади існують у всіх арміях і тільки під ріжними назвами та ріжними характерами. Звичайно, і завдання Громад старшин в других арміях не такі, які бере на себе Громада старшин в армії нашій. Громади Старшин в регулярній армії існують вже силою факту існування якоєсь окремої військової частини і завдання її зводиться до піддержання одностайності і чести та гідності старшинства і заховання його традицій. Громада Старшин в українській армії мусить перше витворити те, що там лиш підтримують себ-то витворити тип українського старшини, піднести його з теперішнього упадку, а потім вже увійти в сліди

старшинських громад других армій. Крім того на обовязку Громади Старшин в нашій армії лежить ще й створення типу українського козака, налагодження взаємин між старшиною і козаком відповідно до хвилі і вимог українського духа, та врешті—боротьба з непевним, ворожим елементом в нашій армії і зі злочинствами, які в ній так глибоко вкорінилися.

Московська довголітня неволя, московські стремління визнання при помочі насильства, підтримувана течіята народня і відділення війська від народу та створення враження страху народу до війська—все це не могло не відбитися і на нашему вояцтву, що в більшості служило в російській армії.

Велика російська революція, не вказуючи на її наслідки взагалі, внесла в армію повну анархію, а в результаті і роспад армії. Відомий всім наказ ч. 1 кинений в темну масу дав зовсім противні наслідки, які мав дати. Навязуючи справу до нашого старшинства, воно, під впливом неналежного виховання в чужій, ворожій по духу армії,—нових вимог життя,—браком певних основ для праці серед нових умовин—сгратило певність себе і упало морально та зайшло на манівці. Наслідком того створювалась пропасть між двома складовими частинами армії—старшинством і рядовим козацтвом. Пропасть ця що дальнєше—погублювалась, а спроби засипати її—затирали всіх ріжниці між старшинством і ко-

заками", чим підкопали головну основу армії, що полягає на наказові і його виконанні. Друге явище, що звідсіль випливало, це була не менче шкідлива демагогія деяких старшин, що довела їх до знаної всім „отаманії“.

До всього того, що носить все таки характер загального явища на всіх просторах Росії, треба ще відмітити справи чисто українські. Ненормальні відносини на Україні, брак у нас достаточного числа своїх старшин, до нашої армії наплило дуже багато елементу нам ворожого, що з часом, разом з нашим злочинним елементом набрав сили і придушив в армії все, що було в ній здорового.

Таким чином в нашій армії витворилися умовини, що лякали всіх, кому дорога була українська справа і врешті викликали знов-же всім знану потребу „чистки“. „Чистка“ армії повинна була йти з гори. Алеж і Вища наша Влада теж не була по-за зоною впливу всіх шкідливих для армії чинників і в звязку з незвичайню важкими переломами в судьбі нашої державності, не мала змоги цього зробити, а бож заходи її були завсігди належно паріовані тими, кому це було небажано.

Врешті дійшло до того, що всі зрозуміли, що так дальнє бути не може. Рівночасно у багатьох опустилися руки і вони почали перейматися думкою, що зло це просто непоправиме, а дальнє почали шукати спосібів, якими все ж таки можна би лихові зарадити. Стремління зарадити лихові розбивалися та й тепер розбиваються бра-

ком одної думки у нас, а потім тою зарозумілостю поодиноких осіб і угруповань, які висували свої рецепти на оздоровлення нашої української громади взагалі, а військової особливо.— За цим слідує дальша шкідлива аномальності. Наша несміливість сказати злочинцям правду в віchi, а потім страх перед тим, що може ми не зможемо устояти під напором шкідливого ворожого елементу в армії—завели багатьох у підполя, —на шляхах таємних організацій. Коротше—свої у себе дома відступили місце господаря ворогові, а самі поставили себе на положення наймита.

Беручи на увагу факт окупації українських земель ворогом, наша Громада погоджується, що необхідно заснувати таємну військову організацію з метою вести підготовчу працю до визволення Батьківщини, головним-же чином там—на місцях. Щож до таємних організацій військових, чи яків там вони не були, серед самого війська, то Громада поставилаась абсолютно негативно і ворожо. Здоровий елемент в нашій армії мусить себе почувати господарем в своїй хаті і боротьбу зі своїм злом мусить вести відкрито.

При неосвіченості нашого козака, головну роль грав старшина і щоби оздоровити армію—треба в першу чергу поставити на належний ступень якраз старшину. Фактично досі ми не з'уміли витворити українського старшини і в нашій армії ми маємо лише старшин **Українців** з чужих армій. А витворити такого старшину необхідно для успіху нашої справи.

Після всього сказаного ідея, засновання Громади старшин ясна.

Громада Старшин в-ої Стр. Дівізії взяла на увагу, що людей ріжних інтеллектуальних складів та призначених в майбутньому до ріжних завдань хоч і в одній тій-же справі, разом виховувати годі. І виховуючи старшин на провідників та стрільців на виконавців діла, намагається налагодити між ними належні взаємини, як згадано на початку цього, а рівночасно—оздоровити армію національно, військово і морально.

До справи Громади Старшин в нації армії віднеслась Наша Верховна Влада неприхильно.

Відпорність, з якою стрінулась Громада Старшин з боку нашої Верховної Влади, не може найти для себе оправдання. Те, що Громада Старшин нагадує старе російське „Офіцерське Общество“, є за слабий аргумент для цього, коли візьмемо на увагу і давні умовини і давній склад російського офіцерства та теперішній наш український склад старшинства. Наше старшинство по перше—не може йти в розріз з рядовим козацтвом, бо вийшло з одної з них середовини, а подруге—наше старшинство все-таки потрібувє якогось військово-виховуючого центру.

Під гаслом, „Україна, честь, чесність“ Громада Старшин, при своїй активній праці, поможе врешті намій Верховній Владі в її бажаннях створити українську армію, яка зможе справитися з тим великим завданням, яке на неї положене.

Наше гасло—Україна, честь, чесність, а
наша остаточна мета—створення здорової, мо-
гутньої української регулярної армії, опори Собор-
ної Незалежної і сильної Української Держави.

Голова Презідії
Підполк. *Філіпович*.

Тов. Голови
Сот. *Гладній*.

Скарбник
Сот. *Косарев*.

Член Презідії
Сот. *Редька*.

Секретарь,
Сот. *Костюченко*.

26-5 1921 р.
м. Олександрово.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Без ру чко Ген. Хор.

14-V-21 р.

СТАТУТ

„Громади Старшин 6-ої Стрілецької Дівізії“.

I.

Назва організації.

§ 1. Організація старшин має назву: „Громади Старшин 6-ої Стрілецької Дівізії“.

II.

Мета Громади.

§ 2. Метою „Громади Старшин 6-ої Стрілецької Дівізії“ є:

п. 1. Об'єднання старшин і кляс. урядовців 6-ої Стрілецької Дівізії під гаслом:

„УКРАЇНА, ЧЕСТЬ І ЧЕСНІСТЬ“.

п. 2. Піднесення на належну височину старшин та кляс. урядовців 6-ої Стрілецької Дівізії і захист старшинської гідності.

п. 3. Ширення і захист національно-державної ідеї у війську.

п. 4. Активна боротьба зі злочинним і шкідливим елементом в Дівізії і Українській Армії, зеб-то: ренегатством, саботажем, самозванством, крадіжкою, провокацією, заневагою національно-

державної ідеї, отаманією та іншими вчинками, які плямують як звання старшини, так і взагалі честь української Армії.

п. 5. Піднесення науково-бійськового стану старшин.

п. 6. Належне відношення до стрільців Української Армії.

п. 7. Захист старшинських інтересів і взагалі інтересів Української Армії перед Вищою Владою.

п. 8. Самопоміч і матеріальна допомога інвалідам, хорим і родинам забитих і померлих старшин та кляс. урядовців 6-ої Стрілецької Дівізії.

п. 9. Популяризація і поширення ідей Громади поміж частинами Української Армії.

§. 3. Для здійснення цього Громада властивує: зібрания, виклади, реферати, курси спеціально-прикладного знання, клуби, бібліотеки і суд чести.

Закладає видавництва, видає постійний (не)періодичний орган, засновує музей, збірки історичних матеріалів та інше.

Домагається кари тим, хто своєю поведінкою плямує звання старшини і престіж Української Армії.

III.

Організація Громади.

§ 4. Існуванням своїм Громада набуває права юридичної особи.

§ 5. Громада має свій жетон і печатку.

§ 6. На чолі Громади стоїть презідія, яка обирається на загальних зборах членів Громади на 6 місяців.

§ 7. Презідія складається з п'яти членів і 2-х кандидатів.

§ 8. Презідія зі свого складу обирає голову, заступника голови, секретаря і скарбника.

§ 9. Голова є відповідальним представником Громади у всіх інститутіях. За його і секретаря підписами провадиться все листування Громади. Голова, по мірі потреби, скликає нараду Презідії, а загальні збори оголошує відкритими.

§ 10. В разі засновання аналогічної громади в якій-небудь другій дівізії або частині Укр. Армії, Громада Старшин 6-ої Стрілецької Дівізії входить в порозуміння з нею для об'єднання.

IV.

Склад Громади.

§ 11. Громада складається з членів фундаторів і старшин та кляс. урядовців 6-ої Стрілецької Дівізії, незаплямованих у попередній праці і розділяючих ідеї Громади.

Вступ до Громади провадиться за порукою

2-х членів і по одноголосному затвердженні Загальними Зборами *).

§ 12. Вихід з Громади може бути тільки по причині смерти або повного звільнення з війська. Загальні—же Збори можуть виключати зі складу Громади членів за порушення статуту, або за невиконання постанов Презідії і Суду чести.

§ 13. При переводі з частини в частину, де є анальгічна громада, член Громади Старшин 6-ої Стрілецької Дівізії механично прилучається до Громади тієї частини, представляючи атестацію попередньої.

Як що анальгічної Громади в частині немає, то він залишається членом Громади Старшин 6-ої Стрілецької Дівізії і вживає всіх заходів для переведення в життя п. 9 § 2 статуту Громади.

§ 14. Виключений член з Громади Старшин 6-ої Стрілецької Дівізії, або з анальгічної, знов до Громади не приймається.

V.

Загальні Збори.

§ 15. Загальні Збори Громади скликаються Презідією: чергові один раз на місяць і надзви-

*) Протест в прийомі до Громади повинен бути мотивований, але мотивована відповідь на неприняття до громади не обов'язкова.

При вступі до Громади підписує кожний член урочисту обіцянку.

чайні—по письменній вимозі одної п'ятої присутніх в місці росташування Дівізії членів Громади або по ініціативі Презідії.

§ 16. Загальні Збори вважаються дійсними тоді, коли присутні дві третини членів Громади.

§ 17. Для провадження Загальних Зборів обирається презідія. Протоколи Загальних Зборів скороняються при ділах Громади.

VI.

Права і обов'язки членів Громади.

§ 18. Кожний член Громади має право рішаючого голосу на загальних зборах Громади, має право працювати у всіх секціях і гуртках її і користуватися всіма правами, зазначеними статутом, та бути обіраним у всі інституції Громади; повинен носити членський жетон Громади.

§ 19. Кожний член Громади безперечно виконує всі постанови Громади, Презідії і Суду чести. Він підлягає всім артикулам статуту, повинен ретельно ходити на Загальні Збори, мусить одвідувати лекції, вечірки, концерти і т. і., які влаштовує Громада.

Мусить проводити в життя ідеї Громади і поширювати її вплив на всі галузі життя.

Мусить повсякчас пам'ятати, що він є членом Громади Старшин 6-ої Стрілецької Дівізії.

§ 20. Кожний член Громади повинен зазначити собі метою вести активну боротьбу зі зло-

чинними та щкідливими елементами, як у Дівізії, так і в Українській Армії. Про всі помічені зловживання, не звертаючи уваги на родинні, товариєські або інші відношення, повинен негайно доносити Громаді.

§ 21. Кожний член у своєму житті обов'язково повинен вживати Української мови і вимагати вживання її, не тільки від кожного члена Дівізії, але й від кожного члена Української Армії.

§ 22. Кожний член Громади повинен користися Судові чести і виконувати всі його постанови.

§ 23. Кожний член при вступі до Громади вносить вступний внесок 50 марок і щомісячно з постійних поборів (крім харчових і командирівочних) 5 відсотків.

§ 24. При виході з Громади членські внески не повертаються.

VII.

Суд чести.

§ 25. Суди чести складаються з 5-х членів і 2-х кандидатів, обібраних на Загальних Зборах Громади. Термін, на який обібраний склад суду, встановлюється Загальними Зборами.

§ 26. Суд чести існує і керується законами У. Н. Р. і осібними інструкціями, виробленими Громадою.

§ 27. Суд чести починає діла: 1) по заявлінням засуджених сторін, 2) по заявління Презідії і 3) по своєму почину.

§ 28. Постанови Суду чести безапеляційні. Вони передаються до Презідії Громади для виконання і збереження.

VIII.

Про засоби Громади.

§ 29. Засоби Громади складаються з:

- 1) членських вступних внесків *).
- 2)—щомісячних відсотків з утримання старшин і кляс. урядовців.
- 3)—з прибутків від лекцій, концертів вистав і т. і.
- 4)—добровільних пожертвувань та інших прибутків Громади.

§ 30. Засоби Громади поділяються на основний і оборотний капітали.

§ 31. Основний капітал складається з членських вступних внесків і 10 відсотків зі щомісячних внесків.

§ 33. Оборотний капітал витрачається на біжучі потреби Громади по розпорядженні Презідії Громади, яка за витрати відповідає перед Загальними Зборами.

---

*) Вступний внесок можна внести не пізніше першої получки утримання.

§ 34. Основний капітал витрачається в особливих випадках по постанові Загальних Зборів.

IX.

Контроль Громади.

§ 35. Всі інституції Громади, крім Суду чести, підлягають контролеві та ревізії ревізійної комісії.

§ 36. Ревізійну комісію, для повірки справ Громади по всіх галузях життя, вибирають Загальні Збори на 8-х місячний термін, при чому кожний член ревізійної комісії не може бути в ревізійній комісії підряд більше як 6 місяців.

§ 37. Ревізійна комісія складається з 8-х членів і 2-х кандидатів.

§ 38. В членах ревізійної комісії не можуть бути обіграні члени повірюваних органів Громади, а також члени Суду чести та голови секцій.

§ 39. Ревізійна комісія має право в кожний момент по власній ініціативі, або по пропозиції Презідії, провадити контроль різних інституцій Громади і позиція щомісячно представляти справо-здання Загальним Зборам, з тим, щоб доклад був готовий не пізніше 5-го числа кожного місяця.

§ 40. Протоколи і акти ревізійної комісії, після складення ними уповноважень, передаються до архіву Громади.

X.

Почесні члени Громади.

§ 41. Почесні члени обираються Загальними Зборами зі складу членів Громади, які своєю попередньою працею цього заслуговують.

XI.

Закриття Громади.

§ 42. Громада припиняє своє існування по одноголосній постанові Загальних Зборів.

§ 43. При ліквідації справ Громади кошти та майно розділюються і призначається згідно постанови останніх Загальних Зборів, для чого обирається ліквідаційна комісія.

§ 44. Коли б Громада не могла ухвалити тої чи іншої постанови про долю майна та коштів, то майно передається до Культурно-ПрофспільногоВідділу Дівізії, а в разі його неіснування, до якої-небудь благодійної інституції Української Армії, а гроші вносяться до Державної Скарбниці на фонд старшин, урядовців і стрільців, що потерпіли від війни за визволення України.

XII.

Примітки.

§ 45. У всіх справах, непредбачених статутом, всі інституції Громади керуються вироб-

леними інструкціями, які затверджуються Загальними Зборами.

§ 46. Зміна статуту, крім артикула ІІ (Мета Громади), провадиться по мірі потреби, а затвердження його провадиться на загальних зборах Громади.

§ 47. Оцей статут входить в силу та провадиться в життя з часу ухвали його Загальними Зборами і рівночасно представляється на затвердження Командірові Дівізій.

Обіцянка

Затверджена на Загальних Зборах Громади
20 лютого 1921 р.

Хорунжого Васильченка Ісана що вступає членом в „Громаду Старшин Н. Стрілецької Дівізії“.

Сьогодні 14 лютого 1921 р., в присутності членів Презідії „Громади Старшин Н. Стрілецької Дівізії“ Сот. Мироненко і хор. Михайлова (або в посному складі, і перед Загальними Зборами Громади) я прочитав (прослухав) уважності статут Громади, найшов його згідним з моїми поняттями і думками та вступаю в члені Громади.

В повній свідомості і розумінні цаги організації „Громади Старшин“, урочисто обіцяю поступати згідно з постановами та вказівками статуту і інструкціями Громади, виконувати обов’язки, які статут та інструкції Громади на мене, як на члена Громади, покладають і саме честю ручаюсь, що обіцянки додержу.

На випадок провини, піддаєсь під Суд чести і Загальних Зборів та Презідії „Громади Старшин Н. Стрілецької Дівізії“, а наложенні карі за провини зобов’язуюсь приймати, як це пристає чесному громадянинові і старшині.

1921 р.

М. .... Підписують тільки в
Голова Загальних Зборів тобі членів презідії,
Секретар обіцянку підписується
на Заг. Зборах.

Голова Презідії Або підписи тих членів презідії,
Секретар перед котрими підписується обіцянка.

Секції

Громади Старшин 6-ої Стрілецької Дівізії, їх завдання, права, обов'язки і праця.

**Затверджено на Загальних Зборах Громади
14 травня 1921 р.**

Загальне положення.

§ 1. Всі секції є допомагаючими силами в праці Презідії Громади.

§ 2. Секції не є осібними адміністративними органами і всю свою працю ведуть біля Презідії, перед котрою і відповідають за свою діяльність.

§ 3. За діяльність секцій відповідає Презідія.

§ 4. Завдання секцій—виконувати в деталях завдання Презідії Громади. Секції одержують від Презідії доручення, вказівки і потрібні пояснення; по дорученню Презідії і по власній ініціативі збирають матер'яли, що відносяться до діяльності призначеної їм праці і з докладами передають їх Презідії. Самі справ не вирішують.

§ 5. Кожна секція складається з одного представника Презідії і двох членів кооптованих Презідією з числа членів Громади.

§ 6. Кожна секція має право з відома Презідії підобрести собі ще одного або й кількох співробітників.

§ 7. Все листування секцій ведеться через Презідію, згідно зі статутом.

§ 8. Член Презідії являється Головою секції.

§ 9. Члени секцій мають право дорадчого голосу на засіданнях Презідії Громади в питаннях, які торкаються компетенції секції.

Секція зв'язкоса.

§ 10. Завдання зв'язкової секції—нав'язати як-найтісніший зв'язок: 1) з іншими однородними організаціями, 2) з організаціями так військовими як і цівільними, що не йдуть в розріз з точками статуту Громади, 3) з поодинокими особами, які своєю працею можуть стати в пригоді Громаді.

§ 11. — Мати у себе реєстр організацій і осіб, з котрими налагоджено зв'язки.

§ 12. — Бути в курсі діл по-за Дівізією в справах Громади.

Секція освітньо-видавничя.

§ 13. Секція турбується: 1) про влаштовування лекцій, рефератів і т. п. серед старшин і стрільців, 2)—про поповнення бібліотеки потрібними книжками і книжками взагалі, 3) видає в міру потреби свій орган „Громади Старшин“, 4) популює ідею Тромади через пресу чужу, 5) видає книжки орігінальні і переклади.

Секція інформаційна.

§ 14. Секція збирає інформації і матер'яли і ознайомлює Громаду з ненормальними явищами, які виникають в Дівізії і серед війська.

Ревізійна Комісія.

Положення про Комісію.

§ 1. Ревізійна комісія є вищим контролльним органом Громади.

§ 2. Згідно зі статутом, контролльові комісії підлягають всі справи і діла та органи Громади, крім Суду чести і постанов Загадьних Зборів.

§ 3. Комісія переводить контроль не менше, як один раз на місяць, а може приступити до контролю кожного часу, як що найде це необхідним.

Замітка: Причина надзвичайного контролю має бути зазначена в протоколі.

§ 4. Про найдені дрібні помилки, в разі надзвичайного контролю, комісія сповіщає Презідію, а на випадок більших хиб у веденні справ Громади, передає справу Загальним Зборам.

§ 5. Комісія своїх розпоряджень не робить. Вона констатує тільки факти і доносить про них Загальним Зборам та доводиться про це зокрема до відома Презідії.

§ 6. На предсіанцю Комісії Презідія скликав надзвичайні Загальні Збори.

§ 7. Діяльність комісії підлягає розглядові тільки Загальних Зборів.

Карна інструкція

для членів „Громади Старшин 6-ої Стр. Дівізії“.

Затверджена на Загальних Зборах „Громади“
14 березня 1921 року.

I.

*Які вчинки підлягають компетенції Загальних Зборів
Громади і Презідії Громади.*

§ 1. Дрібні вчинки членів Громади Старшин, противні Статутові, наприклад: неприбуття без поважної причини на Загальні Збори або засідання, неакуратність в виконанні постанов або доручень Загальних Зборів або Презідії Громади, випадки балачок по російському і т. н. караються Загальними Зборами або Презідією Громади порядком діспілінарним.

§ 2. Загальні Збори карають вчинки тих, що не виконали постанов Загальних Зборів, або покарання тих вчинків, які Презідія Громади по тим чи іншим причинам передала Загальним Зборам.

П р и м і т к а: Загальні Збори Громади розбирають також заяви одного, або більше членів Презідії Громади, на вчинки членів Презідії Громади, зазначені в § 1 ст. 1 цієї інструкції.

§ 3. Презідія Громади розбирає і накладає кару за вчинки по невиконанню постанов Презідії Громади.

зідії Громади або її доручень і за інші вчинки, як що розгляд їх і вирішення було доручено Презідії Громади Загальними Зборами.

Примітка: Невиконання постанов або доручень Презідії Громади її членами, підлягають Загальним Зборам Громади.

§ 4. Розгляд вчинків, зазначених в § 1 ст. 1 цього Статуту, провадиться Презідією Громади по ініціативі одного члена її, а Загальними Зборами по ініціативі одного з присутніх членів Громади.

II.

Порядок апеляції.

§ 5. Рішення Загальних Зборів безапеляційні.

§ 6. Рішення Презідії Громади можуть бути, в разі незгоди обвинуваченого, винесені на найближчі Загальні Збори Громади.

Примітка: Заява про подачу апеляції подається до Презідії Громади не пізніше 3-х діб після винесення вироку і його об'явлення обвинуваченому. В разі неподачі такої заяви, вирок входить в силу.

III.

Карти, які накладаються Презідією Громади і Загальними Зборами.

§ 7. Презідія Громади накладає:

- штраф в 25 і 50 марок,
- догану перед Презідією Громади,

в) догану перед Презідією Громади з оголошенням її в часописові.

§ 8. Загальні Збори Громади накладають:

а) штраф в 25, 50, 75 і 100 марок,

б) догану перед Загальними Зборами,

в) заборону бути присутнім на Загальних Зборах на протязі 1-го місяця,

г) заборону носити жетон Громади на протязі одного місяця,

д) догану з оголошенням її в часописові.

е) виключення зі складу Громади.

Примітка: Всі кари, вказані в § 7 ст. III цієї інструкції, можуть накладатися і Загальними Зборами Громади.

Кари, які накладаються Загальними Зборами Громади, можуть накладатися і Презідією Громади, в разі передачі діла, яке підлягає Загальним Зборам, на розгляд і вирішення Презідії Громади.

Пам'ятка

для членів Громади Старшин 6-ої Стріл. Дівіції,
що до взаємовідносин зі стрільцями.

Затверджена на Загальних Зборах Громади
15 квітня 1921 р.

§ 1. Українська Армія є армія народня і демократична.

§ 2. Завданням Армії є в першій мірі боротьба за незалежність Рідного Краю і піддережання спокою і ладу в Державі.

§ 3. Кожний старшина повинен завше і всюди памятати, що він перш за все є громадянином демократичної Української Народної Республіки і членом її Армії, яка ставить своїм ідеалом незалежність Держави.

§ 4. Старшина є проводир підлеглих йому козаків. Тому, виховуючи себе морально та фізично до найвищого ступня,—своїм поводженням, чесністю, справедливістю, коректністю та почуттям національної та людської чести повинен давати приклад своїм підлеглим. Нема краще для виховання, як приклад.

§ 5. Нема місця в Українській Армії не тільки лайкам, призирству та зневазі, але та-ж неуважливому відношенню до підлеглих. Памятати, що кожний козак—вільний громадянин. В службі у кожного свій обовязок—стар-

шини—вести, наказувати, навчати; козака--виконувати і навчатись.

§ 6. Метою кожного старшини повинно бути виховання в козаках патріотизму, почуття громадянства, чести, дісціпліни, товариства, самовлади, славолюбства, свідомості обов'язку, мужності, спритності, здібності швидко міркувати, цільності, практичності, самопочину, самостійності, безкористя, справедливості, доброзичливості, чесності, а також витревалості, сили, рухливості, зграбності, невтоми, терпеливості, охайнosti та чепурності.

§ 7. До здійснення цієї мети старшина має прагнути як під-час служби, так особливо--попри службою, коли повинен використати весь свій вплив на козака, як на молодшого товариша.

§ 8. Єдиною формою службового відношення є НАКАЗ.

§ 9. Який наказ—таке його і виконання. Спосіб наказу впливає на силу волі козака. Непевний наказ родить недовір'я до наказуючого і потягає за собою лихе виконання.

§ 10. Старшина стежить за безперечним виконанням отданого наказу до найменших дрібниць, заховуючи при тому беззглядний спокій, порядок та гостру поставу. Тим виховується в козакові певність, що наказ не може бути не виконаний і доказується, що невиконання наказу є найтяжчим злочином.

§ 11. Під-час служби, заховуючи силу і карність наказу, приучувати козака до самостій-

них думок і діл. Дісціпліна не повинна робити підлеглого „автоматом“ в повному значенню цього слова. Завше памятати, що статути і сама сучасна військова служба вимагають, що всякий виконуючий наказ не тільки може, але повинен міркувати для того, щоб вжити найкращих заходів до виконання і в потрібний мент виявити власну ініціативу, не змінюючи суті наказу.

§ 12. Невиконання наказів і всяка службова провинність повинні бути обовязково укарани. Але сама кара пакладається після вислухання оскарженого і холодного обміркування вини. Спосіб та міра кари ніколи не повинні принижати достоїнства людини. Навпаки—похвала за добрий вчинок може бути часом кращим засобом, що гарантує відповідне заховання.

§ 13. В службових відношеннях точно додержуватись істнуючих законів і наказів вищого начальства. Правильне відношення з боку старшини до закону і відсутність сваволі є по рукою успішного виконання служби.

§ 14. Основою взаємовідношень старшини і козака мусить бути свідомість спільноти інтересів і спільної мети.

§ 15. Треба бути уважливим до всіх потреб козака. Уважливе відношення виховує довіря до старшини як до людини, яка близько приймає до серця козачі переживання та інтереси.

§ 16. Скінчилася служба—нема ні начальників, ні підлеглих,—всі вільні громадяне. Старшина є лише старшим товаришем і прикладом для козака.

§ 17. По-за службою кожний старшина най-
більше часу повинен перебувати поміж коза-
ками. Як інтелігентний, виховуючий елемент, він
повинен памятати, що на службі він виховує
козака-вояку, захистника держави, а по-за служ-
бою свідомого громадянина. Бо тільки з добре
вихованого, певного громадянина можна зробити
свідомого і певного вояку.

Такт і хист кожного старшини повинен
підсказати йому, яким чином він має і як пови-
нен заховуватися та держати себе і підходити
до стрільця в службі і по-за службою, щоб
осягнути цілі, які в головних рисах зазначені в
цій короткій пам'ятці.

Головні помилки, замічені в тексті:

Сторінка. Рядок. Надруковано. Потрібно.

3	6 зверху	тільки	тільки
5	13 „	придусив	придушив
6	11 знизу	ворооже	вороже
15	Пропущений § 32: Оборотний—складається з 90 відеотків щомісячних виесків.		
19	Над 7 рядком•знизу пропущено: (підпис скла- даючого обіцянку).		
22	6 знизу	доводиться	доводить
23	2 „	розбірає	розбирав.
-

ПІДТРИМУЙТЕ ТАБОРОВУ ПРЕСУ.

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ ЧАСОПИС ТАБОРУ Ч. 6. „Нове Життя“.

Незабаром вийде з друку НАРИС ІСТОРІЇ,
„Громади Старшин 6-ої Стрілецької дівізії“
і статут „СУДУ ЧЕСТИ“ Громади.

ВИЙШЛИ З ДРУКУ
БОЖЕСТВЕНІ СЛУЖБИ:
∞ ЛІТУРГІЯ, ВЕЧІРНЯ і РАННЯ ∞
Українською мовою.

(Передрук з видання Київської Всеукр. Правосл. Церк.
Ради з текстом для співів і псалмами для дяка).

ЦІНА 500 мар.

З замовленнями звертатись до дівізійного
священика в Стріл. дівізії пан-отця БІЛОН А.